

Warszawa, dnia 28 lutego 2011 r.

OPZZ/WT/ 80 / 2011

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na przekazany do OPZZ komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przekazuję poniżej opinię Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych sporządzoną po konsultacjach społecznych z organizacjami członkowskimi OPZZ.

Projekt nowelizacji ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw wprowadza wiele zmian o charakterze doprecyzowującym bądź uzupełniającym obowiązujące przepisy (np. dotyczące kontroli legalności zatrudnienia czy funkcjonowania PIP), które zostały pozytywnie ocenione przez organizacje związkowe OPZZ. Niemniej jednak nowelizacja wprowadza zmiany w innych ustawach, które w naszej ocenie są nie do przyjęcia m.in. przepisy znoszące obowiązek kontroli PIP w obszarze wynagrodzeń pracowników samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Poniżej szczegółowa ocena przedmiotowego projektu ustawy:

I. Zmiany odnoszące się do obowiązującej ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy:

• **zmiana 1) dot. art. 4 ust. 1 ustawy o PIP:**

OPZZ za zasadną uznaje propozycję wymogu dodatkowej opinii właściwej komisji sejmowej – niezależnie od opinii Rady Ochrony Pracy – odnośnie powołania i odwołania Głównego Inspektora Pracy. Takie rozwiązanie jest naturalną konsekwencją podległości Państwowej Inspekcji Pracy Sejmowi RP, który za pośrednictwem właściwej komisji sejmowej będzie miał większy wpływ na obsadę stanowiska Głównego Inspektora Pracy.

• **zmiana 2) dot. art. 5 ust. 3 ustawy o PIP:**

OPZZ pozytywnie opiniuje propozycję dotyczącą zasięgania opinii Rady Ochrony Pracy w przypadku powoływania i odwoływania nie tylko okręgowych inspektorów pracy ale również ich zastępców. Wydaje się, że większy niż dotychczas wpływ ROP

na obsadę stanowisk kierowniczych w PIP, również w regionach, jest w pełni uzasadniony i jest niejako naturalną konsekwencją uprawnień nadzorczych i kontrolnych Rady Ochrony Pracy nad PIP.

- **zmiana 3) dot. art. 10 ustawy o PIP:**

Zadania PIP – jeden z kluczowych obszarów nowelizacji ustawy:

- **ust. 1 pkt. 2)** propozycja wykreślenia obowiązku kontroli PIP w zakresie „*kontroli przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przy projektowaniu budowy, przebudowy i modernizacji zakładów pracy oraz stanowiących ich wyposażenie maszyn i innych urządzeń technicznych oraz technologii*” została niejednoznacznie oceniona przez organizacje członkowskie OPZZ. Niewątpliwie należy zwrócić uwagę, że kontrola wyposażenia stanowisk pracy w maszyny i urządzenia jest prowadzona przez PIP w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. Wydaje się zasadną dyskusja nad tym punktem, w szczególności analiza jakie jest zastosowanie obecnie obowiązujących przepisów w praktyce.

Uwaga redakcyjna: błędne przytoczenie metryczki ustawy z dnia 30 sierpnia 2002. o systemie oceny zgodności – powinno być Dz. U z 2002 r., Nr 166, poz. 1360.

- **ust. 1 pkt. 3 lit. a)** nie wnosimy zastrzeżeń do poprawki dostosowującej ustawę o PIP do przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie zniesienia obowiązku PIP informowania pup o zatrudnieniu bezrobotnego lub powierzeniu mu wykonywania innej pracy zarobkowej.
- **ust. 1 pkt. 5** – OPZZ wyraża wątpliwości czy uchylenie dotychczasowego obowiązku Państwowej Inspekcji Pracy, co do „*uczestnictwa w przejmowaniu do eksploatacji wybudowanych lub przebudowanych obiektów budowlanych albo ich części w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach*” – jest uzasadnione, nawet jeśli z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane wynikają tzw. „kontrole odbiorowe”. Branża budowlana jest najbardziej narażona na wypadkowość, stąd wydaje się, że każde działanie kontrolne poszerzające jej zakres jest uzasadnione.

Analogiczna uwaga odnosi się do zniesienia obowiązku zawiadomienia PIP przez inwestora o obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania (art. 3 niniejszej nowelizacji).

- **ust.1 pkt. 6** – pozytywnie opiniujemy rozszerzenie uprawnień kontrolnych PIP nie tylko co do kontroli wyrobów wprowadzanych do obrotu ale także tych oddanych do użytku, pod względem spełnienia przez nie wymagań w zakresie bhp
- **ust.1 pkt. 7** – OPZZ pozytywnie opiniuje zmianę zakładającą poszerzenie uprawnień PIP w zakresie prewencji i promocji zmierzających do zapewnienia przestrzegania prawa pracy. Zmiana dotychczasowych przepisów w tym zakresie stworzyłaby możliwość, jak wskazano w Uzasadnieniu, kreowania PIP jako instytucji nie tylko

kontrolującej i nadzorującej ale także doradzającej i wspierającej pracodawców zaangażowanych w trwałą poprawę bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

Niezależnie od pozytywnej oceny intencji ww. zmiany na tym tle należy zauważyć 2 następujące kwestie:

a) nowe brzmienie lit. a – wykreśla się obowiązek „*analizowania*” okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Oznaczać to będzie w praktyce, że PIP nie będzie już analizował okoliczności i przyczyn wypadku a jedynie je badał.

Nie ulega wątpliwości, że taka analiza wpisuje się w zakres działań prewencyjnych o których mowa w niniejszym przepisie, dlatego za nieuzasadnioną i szkodliwą uważamy zmianę tej części przepisu.

b) modyfikacja części słów w „*główce*” przepisu poprzez zamianę: „*eliminowanie zagrożeń*” na „*ograniczanie zagrożeń*”. Wydaje się, że nie jest to dobry kierunek, dlatego postulujemy pozostawienie obecnego brzmienia tego punktu tj. „*podejmowanie działań polegających na zapobieganiu i eliminowaniu zagrożeń w środowisku pracy, a w szczególności.*”

- **ust. 4** - poszerzenie dotychczasowych uprawnień PIP o prawo do podejmowania działań nie tylko w zakresie prowadzenia badań, ale i pomiarów w środowisku pracy powodowanych przez czynniki szkodliwe i uciążliwe jest uzasadnione.

OPZZ stoi na stanowisku, że rozszerzenie uprawnień PIP będzie w praktyce bardzo pomocne przy rozstrzyganiu sporów między pracownikami czy reprezentującymi ich związkami zawodowymi a pracodawcami w zakresie właściwej oceny zagrożeń występujących w procesie pracy.

- **zmiana 4) dot. art. 11 ustawy o PIP:**

- **dodanie nowego pkt. 6a** - propozycja zakładająca dodanie nowego środka prawnego przewidującego realizację obowiązków PIP w obszarze emerytur pomostowych, polegająca na: „*6a) nakazaniu wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy ...*” jest uzasadniona.

Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń wdrażania ustawy o emeryturach pomostowych pracodawcy bez przeprowadzania pomiarów czynników ryzyka, o których mowa w ww. ustawie, podejmują decyzje w zakresie odmowy wpisania do rejestru niektórych stanowisk pracy, na których wykonywane prace mają szczególne warunki. Ponadto nakazanie przeprowadzenia badań może także wpłynąć na weryfikację badań, którymi pracodawca dysponuje. Zdarza się nierzadko, że wyniki pomiarów przeprowadzanych na zlecenie pracodawcy i zlecenie związków zawodowych różnią się diametralnie.

- **pkt. 8** – propozycja wprowadzająca nowy środek prawny w kontroli PIP: „*polecenie*” wzbudziła wiele dyskusji wśród organizacji członkowskich OPZZ. Pojawiały się obawy, że polecenie wydawane w formie ustnej, którego intencją jest likwidacja drobnych nieprawidłowości, może być nadużywane. Niemniej jednak praktyka pokazuje, że taki środek prawny ułatwiłby kontrolę inspektorowi pracy, zwłaszcza w sprawach niewielkiej wagi.

Przyjęcie ww. środka prawnego jest uzasadnione w sytuacji doprecyzowania zawartości protokołu pokontrolnego o odnotowanie zastosowania tego środka w protokole pokontrolnym (zmiana 11 dot. art. 31 ust. 2 pkt.10 ustawy o PIP) oraz zobowiązania podmiotu kontrolowanego do informowania inspektora pracy o wykonaniu decyzji ustnych, jeżeli mają być one wykonane bezpośrednio po zakończeniu kontroli (zmiana 14 dot. art. 35 ustawy o PIP).

- **zmiana 5) dot. art. 13 ustawy o PIP:**

OPZZ pozytywnie ocenia zmianę rozszerzającą zakres uprawnień kontrolnych Państwowej Inspekcji Pracy o podmioty świadczące usługi pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego oraz pracy tymczasowej (w rozumieniu przepisów zawartych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) w zakresie przestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit d i e ustawy o PIP tj. dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia działalności, której prowadzenie jest uzależnione od uzyskania wpisu do tego rejestru oraz prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zwracamy jednak uwagę na fakt, iż proponowana zmiana art. 13 niniejszego projektu nie uwzględnia zmian wprowadzonych w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw z dnia 16 grudnia 2010 r. (Dz. U z 2010r. Nr 257, poz. 1725) w zakresie w jakim wskazuje w art. 13 jakie podmioty podlegają kontroli PIP – chodzi również o „*podmioty kierujące osoby w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, w zakresie o którym mowa w art. 19d i 85 ust.2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*”.

W związku z tym, w celu kompatybilności obu ustaw należy dodatkowo poszerzyć zakres kontroli PIP również w tym zakresie, czyniąc stosowne uzupełnienie w nowelizowanym projekcie.

- **zmiana 6) dot. art. 14 ust.2 ustawy o PIP:**

– **pkt. 3 oraz dodanie nowego pkt. 5 i 7** – pozytywnie opiniujemy propozycję rozszerzającą krąg podmiotów od których Państwowa Inspekcja Pracy może uzyskiwać nieodpłatne dane, w tym m.in. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (w zakresie informacji gromadzonych w związku z wypadkami przy pracy), gromadzonych w rejestrze bezrobotnych, w Krajowym Rejestrze Sądowym czy w Krajowym Rejestrze Karnym.

- **zmiana 7) dot. art. 18 w dodanym ust. 7 ustawy o PIP:**

OPZZ za merytorycznie uzasadnione uznaje możliwość upoważnienia okręgowych inspektorów pracy do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników okręgowych inspektorów pracy nadzorujących lub wykonujących

czynności kontrolne. Zapis taki wydaje się słuszny, w praktyce usprawni zarządzanie kadrami.

- **zmiana 8) dot. art. 22 ust. 3 ustawy o PIP:**

Jednym z ważniejszych obszarów ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy jest postępowanie kontrolne i wskazanie kto może kontrolę przeprowadzać. Dotychczasowe przepisy w tym zakresie wskazujące, iż oprócz okręgowych inspektorów pracy kontrolę mogą przeprowadzać wspólnie z nimi pracownicy nadzorujący czynności kontrolne oraz podinspektorzy pracy na podstawie pisemnego upoważnienia – gwarantują jakość i profesjonalizm kontroli.

Nowelizacja rozszerza katalog podmiotów kontrolujących m.in. o „*innych pracowników*” Państwowej Inspekcji Pracy. Propozycja ta wywołała szeroką dyskusję wśród organizacji członkowskich OPZZ, m.in. z uwagi na fakt, iż nowelizacja nie precyzuje ani kompetencji pracowników PIP ani jakichkolwiek wymogów wobec nich.

Z drugiej strony, wydaje się zasadnym by pracownicy merytoryczni PIP, na podstawie osobnego upoważnienia wspierali w trakcie czynności kontrolnych inspektorów pracy, co usprawniłoby efektywność działań kontrolnych.

W toku dalszych prac należałoby zastanowić się nad doprecyzowaniem zapisu w taki sposób, aby wynikały z niego wysokie kompetencje pracowników PIP, powiązane z zakresem kontroli.

- **zmiana 9) dot. art. 23 ust. 1 pkt. 3 i 9 ustawy o PIP:**

Przepis doprecyzujący uprawnienia inspektora pracy w toku postępowania kontrolnego w zakresie specyfiki kontroli w agencjach zatrudnienia poprzez prawo do uzyskiwania informacji także „*od osób korzystających z usług agencji zatrudnienia*” nie budzi zastrzeżeń.

- **zmiana 10) dot. art. 24 ust. 2 ustawy o PIP:**

Propozycja doprecyzująca tożsamość i uprawnienia inspektora pracy przeprowadzającego kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej jest słuszna i zasadna, ale należałoby doprecyzować zapis o „*innego upoważnionego pracownika Państwowej Inspekcji Pracy*”. O ile inspektorzy pracy posiadają uprawnienia kontrolne i mogą podejmować czynności kontrolne wyłącznie na podstawie legitymacji służbowej, o tyle pozostali pracownicy PIP, szczególnie ci nieposiadający uprawnień kontrolnych, muszą posiadać imienne upoważnienia. Legitymacja służbowa może być jedynym dokumentem dla inspektora pracy, nie może być jednak dla „*innego pracownika PIP*”.

- **zmiana 13) dot. art. 34 ustawy o PIP:**

- **ust.1 a) i b)** pozytywnie oceniamy doprecyzowanie jakiego rodzaju decyzje i w jakich formach (pisemnej, stanowiącej wpis do dziennika budowy oraz ustnej) wydawane przez właściwe organy PIP w razie stwierdzenia naruszenia przepisów prawa pracy lub dotyczących legalności zatrudnienia.

- **ust. 2** - pozytywnie oceniamy rozszerzenie zakresu jakie dane powinna zawierać decyzja inspektora pracy wydana w formie pisemnej lub stanowiąca wpis do dziennika budowy (dodatkowo oprócz już wskazanych w ustawie o PIP: oznaczenie organu PIP, datę wydania, oznaczenie strony lub stron).
- **ust. 4** – nie wnosimy zastrzeżeń co do zmiany zakładającej możliwość realizacji decyzji ustnych wydanych przez inspektora podczas trwania kontroli, lub – jak wskazuje propozycja – niezwłocznie po jej zakończeniu.

- **zmiana 15) dot. art. 37 ustawy o PIP:**

Pozytywnie oceniamy doprecyzowanie przepisów odnośnie usprawnienia przepływu informacji (dotyczących kontroli legalności zatrudnienia) pomiędzy PIP a wojewodami i starostami. Znaczenie w praktyce będzie miało także uzupełnienie możliwości nakładania mandatów karnych przez inspektorów pracy na sprawców wykroczeń z zakresu legalności zatrudnienia określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- **zmiana 16) dot. dodania nowego art. 37a ustawy o PIP:**

Proponujemy wykreślić tę zmianę.

Dodanie nowego artykułu związanego ze złagodzeniem podejścia do karania sprawców wykroczeń „(..) w uzasadnionych przypadkach, w szczególności wobec podmiotu kontrolowanego przez Państwową Inspekcję Pracy po raz pierwszy” wzbudza wątpliwości.

Przed wszystkim projektodawca nie dookreśla co należy rozumieć pod pojęciem: „po raz pierwszy”; jeśli np. podmiot gospodarczy funkcjonuje kilka lat naruszając uprawnienia pracownicze i nie był kontrolowany przez ten czas czy to oznacza zastosowanie proponowanego przepisu i potraktowanie go łagodnie podczas kontroli inspekcji pracy ?

Takie podejście jest nie do przyjęcia.

Trudno też dokonać interpretacji określenia: „w uzasadnionych przypadkach” – w praktyce może to być traktowane uznaniowo i bardzo subiektywnie przez kontrolującego. Uważamy, że wprowadzenie w tym obszarze ograniczeń w stosowaniu omawianego przepisu będzie polem dowolnych interpretacji.

- **zmiana 17) dot. art. 40 ust.1 i 2 ustawy o PIP:**

Za uzasadnione merytorycznie uważamy przywrócenie okręgowym inspektorom pracy i ich zastępcom prawa do nawiązania stosunku pracy na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed powołaniem.

- **zmiana 18) dot. dodania nowego art. 48a ustawy o PIP:**

Nie wnosimy zastrzeżeń do zmiany zakładającej przyznanie pracownikom wykonującym czynności kontrolne zwrotu kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko tym pracownikom o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone

prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopelnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

- Ponadto nie zgłaszamy uwag merytorycznych do zmian: **19) dot. art. 55 ustawy o PIP** (możliwość podwyższania funduszu nagród przez Głównego Inspektora Pracy w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia); **20) dot. art. 58 ust.1 i 2 ustawy o PIP** (wprowadzenia jednolitego okres rozliczeniowego w Państwowej Inspekcji Pracy wynoszącego maksymalnie 3 miesiące); **21) dot. art. 73 ust.1 ustawy o PIP** (doprecyzowania, iż pojęcie „przełożony” odnosi się do Głównego Inspektora Pracy lub okręgowego inspektora pracy); **22) i 23) dot. dodania nowego art. 74a i 75a ustawy o PIP** (doprecyzowanie dotychczasowych przepisów dotyczących możliwości skrócenia kadencji członka komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego w Państwowej Inspekcji Pracy)

II. Zmiany odnoszące się do niektórych innych ustaw:

- ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego
- ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń
- art. 2 odnoszący się do zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej oraz art. 5 dotyczący ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń.

Nowelizacja niniejszej ustawy wprowadza zmiany polegające na uchyleniu dotychczasowego art. 67 b ustawy o zoz oraz art. 10h i 10 i ustawy o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy do kontroli wykonania obowiązków wynikających z art. 59a na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy. Należy przypomnieć, że art. 59 a (choć został on uchylony na mocy nowelizacji ustawy z dnia 22 października 2010 r. o zakładach opieki zdrowotnej, nadal funkcjonuje on w zmodyfikowanym brzmieniu zawartym w ustawie o zmianie ustawy o zoz) dotyczy kontroli wydatkowania środków przekazanych na wzrost wynagrodzeń osób zatrudnionych w danym SPZOZ w przypadku każdorazowego wzrostu kwoty zobowiązania Narodowego Funduszu Zdrowia.

Wykonywanie ww. obowiązku tj. określenia zasad podziału środków finansowych powierzono zakładowym organizacjom związkowym działającym w tym SPZOZ. Ustawodawca słusznie uznał, iż kontrolę w tym obszarze będzie sprawowała Państwowa Inspekcja Pracy. Zakres tej kontroli dotyczy więc polityki płacowej w SPZOZ i zbadania czy nie ma uchybień, naruszeń bądź czy pieniądze są wypłacane pracownikom jak nakazują ww. ustawy.

Dlatego nie do przyjęcia jest propozycja pozbawiania kontroli PIP nad wypłatą środków stanowiących wzrost wynagrodzeń pracowników w tak wrażliwym i

newralgicznym obszarze jak sektor ochrony zdrowia, zwłaszcza, że Państwowa Inspekcja Pracy podjęła wyzwanie walki z procederem niewypłacania wynagrodzeń bądź nieterminowego wypłacania wynagrodzeń w całym sektorze gospodarki. Poprzez tę nowelizację pozbawia się takiego instrumentu SPZOZ - y tj. placówki publicznego sektora ochrony zdrowia. Niezasadne są także argumenty przytaczane w Uzasadnieniu do projektu nowelizacji stanowiące, że jedną z przesłanek uchylenia kontroli PIP są problemy jakie mają inspektorzy z przeprowadzaniem tej kontroli (brak umiejętności porównywania umów, brak fachowej wiedzy, są czasochłonne).

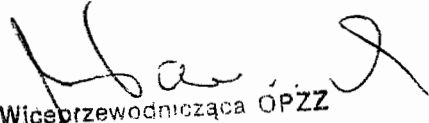
Należy mieć na uwadze, że jest to jedyny instrument kontroli w zakresie wzrostu wynagrodzeń dla pracowników ochrony zdrowia w sytuacji gdy pracodawca (kierownik zoz) nie realizuje ustawowych zapisów. Brak takiej kontroli PIP może przyczynić się do wielu nadużyć w tak newralgicznym obszarze jak płac w ochronie zdrowia, będącym co jakiś czas polem poważnych konfliktów pracowniczych.

Konkludując – wnosimy o wykreślenie art. 2 i 5 z niniejszej nowelizacji ustawy io PIP i pozostawienie obowiązującego stanu prawnego w tym obszarze.

- Pozytywnie oceniamy zmianę odnoszącą się do przepisów obowiązującej **ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego** odnośnie wprowadzenia obowiązku – na wniosek inspektora pracy – uzasadnienia przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub dochodzenia w sprawach prowadzonych na skutek zawiadomień o przestępstwie składanych przez PIP.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wyraża nadzieję, iż dialog społeczny w zakresie przedmiotowej nowelizacji ustawy będzie kontynuowany z udziałem naszego środowiska związkowego.

Z poważaniem
Wiesława Taranowska

Wiceprzewodnicząca OPZZ

Wiesława Taranowska

FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA I POMOCY SPOŁECZNEJ
00-024 Warszawa; Al. Jerozolimskie 30; tel:(22) 629-02-49; fax: (22)621-55-86
Regon 001086340 NIP 526-025-14-63 KRS 0000184071

RADA KRAJOWA

Warszawa, dnia 1 marca 2011 r.

Ldz. OP/VI /15 / 2011

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNEŁO

dnia..... 07.03.2011..... r.

Szanowny Pan..... (podpis)

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze !

W odpowiedzi na przekazany do konsultacji społecznych komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przekazuję poniżej opinię Rady Branżowej Pracowników Inspekcji Sanitarnej Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej odnośnie zmian wprowadzanych do obowiązującej ustawy o PIP zawartych w zmianie 3) dot. art. 10 ust. 4 oraz zmianie 4) dot. art. 11 poprzez dodanie nowego pkt. 6a.

- **zmiana 3) dot. art. 10 ust. 4 ustawy o PIP:**

Nowelizacja w tej części wprowadza poszerzenie dotychczasowych uprawnień PIP o prawo do podejmowania działań nie tylko w zakresie prowadzenia badań, ale i pomiarów oraz analizowania zagrożeń powodowanych przez czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy. W naszej ocenie niniejsza propozycja doprowadzi do kolizji uprawnień dwóch inspekcji: Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy. W konsekwencji może dojść do utraty tych zadań przez PIS oraz do zwolnienia z pracy pracowników wykonujących te zadania w stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Prowadzenie badań i pomiarów oraz analizowanie zagrożeń powodowanych przez czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy powinno pozostać, jak dotychczas, kompetencją Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która posiada nie tylko doświadczonych w tym zakresie pracowników, ale również akredytowane laboratoria. Przejmowanie tych zadań od Państwowej Inspekcji Sanitarnej przez Państwową Inspekcję Pracy nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i może skutkować przejściowym pogorszeniem nadzoru nad bezpieczeństwem miejsc pracy wraz ze skutkami finansowymi dla budżetu państwa. Ponadto należy wskazać, że argumenty przedstawione w Uzasadnieniu do projektu ustawy do tej zmiany są nietrafione i bezprzedmiotowe – ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych nakładająca na Państwową Inspekcję Pracy

(w pkt. 9a ustawy o PIP) „kontrolę ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze”, nie wskazuje w żadnym miejscu na obowiązek PIP do dokonywania jakichkolwiek pomiarów w tym obszarze. Przepis nowelizacji ustawy w tej części powinien się raczej odnosić do obowiązku współdziałania obu inspekcji w realizacji ww. zadania ustawowego, a nie ingerowania w zakresy swoich działań.

W związku z powyższym - wnosimy o wykreślenie ww. zmiany.

- **zmiana 4) dot. art. 11 ustawy o PIP dodanie nowego pkt. 6a** – argumentacja analogiczna jak powyżej odnośnie uprawnień PIP i PIS w zakresie wykonywania pomiarów i badań czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy. Propozycja zakładająca dodanie nowego środka prawnego przewidującego realizację obowiązków PIP w obszarze emerytur pomostowych, polegająca na: „6a) *nakazaniu wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy ...*” jest zasadna ale nie jako uprawnienie Państwowej Inspekcji Pracy. Ustawa o PIP nakazuje (jak wskazano wcześniej) jedynie kontrolę ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (art. 10 ust. 9a) nie zaś uprawnienie do pomiarów tych czynników.

W związku z powyższym - wnosimy o wykreślenie ww. zmiany.

Uwaga dodatkowa:

Projektodawca w niniejszej nowelizacji z jednej strony zmierza do rozszerzenia zakresu uprawnień i przejmowania niektórych zadań i kompetencji od innych państwowych organów kontrolnych (PIP), czego przykładem są cytowane powyżej poprawki, z drugiej strony proponuje zniesienie bardzo pracochłonnych i trudnych zadań nałożonych na PIP w drodze innych ustaw (proponowane zmiany nowelizacji art. 2 dot. ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej oraz art. 5 dot. ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń).

Zniesienie uprawnień kontrolnych PIP w zakresie ww. przepisów jest nie do przyjęcia w związku z czym także wnosimy o wykreślenie ww. artykułów nowelizacji i pozostawienie stanu obowiązującego.

Z poważaniem

Urszula Michalska

Przewodnicząca
Federacji Związków Zawodowych
Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej

PKPP/GS-B/164/50/2011

Warszawa, 4 marca 2011 r.

Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma GMS-WP-173-15/11 przesyłam w załączeniu opinię Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan do przedłożonego komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Z wyrazami szacunku,

z up. Henryka Bochniarz

Henryka Bochniarz

Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Opinia dotycząca komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Nowelizacja przepisów ustawy objęła dwie sfery dotyczące działania Państwowej Inspekcji Pracy - wewnętrzną, dotyczącą sposobów działania i kompetencji PIP oraz zewnętrzną - odnoszącą się do zmiany uprawnień PIP w stosunku do podmiotów kontrolowanych, a także poszerzenia katalogu i zakresu uprawnień kontrolnych PIP.

W kwestii dotyczącej zewnętrznych kompetencji PIP poniżej zamieszczamy uwagi mające istotny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

1. Zmiana art. 10 ust. 1 pkt 5 - likwidacja obowiązku odbioru budynku po inwestycji przez PIP – zmiana jest zasadna. Dotychczasowy przepis budził kontrowersje i nie wносił pozytywnych treści do samego procesu inwestycji, natomiast dodatkowo zwiększał biurokratyzację działania inwestycyjnego.

2. Art. 13 i 23 – następuje rozszerzenie katalogu kontrolowanych podmiotów. Naszym zdaniem są to zmiany najistotniejsze, a zarazem najbardziej dyskusyjne w swojej wymowie. Proponowany kształt przepisów pozwala wnioskować, iż PIP będzie mogła kontrolować w ramach swoich przedmiotowych kompetencji wszystkie przedsiębiorstwa w stosunku do wszystkich osób i podmiotów wykonujących pracę lub zlecenie na rzecz pracodawcy, nawet jeżeli osoba wykonująca zlecenie będzie prowadzić własną działalność gospodarczą. Osoba taka również będzie podlegać kontroli jako pracodawca, o ile tylko będzie zatrudniać inną osobę. Naszym zdaniem cel tego przepisu jest co najmniej niejasny, a na pewno dyskusyjny. O ile z jednej strony może służyć ograniczeniu swobody pracodawców w stosunku do osób tzw. samozatrudnionych, to z drugiej strony rażąco przekracza granicę swobody gospodarczej, zwłaszcza wśród małych przedsiębiorców. Może dodatkowo pośrednio wymuszać wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Jednocześnie art. 23 projektowanej ustawy rozszerza listę osób, które można przesłuchiwać w związku z kontrolą. Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego kontroli PIP może za bardzo wpływać na swobodę gospodarczą, zwłaszcza że podmioty gospodarcze mają ograniczoną możliwość polemiki i bronięcia swoich racji z takimi instytucjami kontrolnymi jak PIP.

3. Natomiast pozytywnie należy ocenić propozycje wprowadzenia oddziaływania prewencyjnego PIP na pracodawców i przedsiębiorców oraz stworzenie możliwości odstąpienia inspektora - w uzasadnionych przypadkach - od stosowania środków prawnych, co wynika z proponowanego zapisu w art. 37a.

W naszej opinii należałoby w niektórych przypadkach dokonać dodatkowych zapisów, a mianowicie:

4. Art. 4 ust. 3 – dodać słowa: „po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pracy”

5. Art.10 ust.1 pkt 6 – proponujemy zostawić tekst dotychczasowy, gdyż obejmuje on zarówno wymagania zasadnicze, minimalne i inne określone w odrębnych przepisach.

6. Art. 11 pkt 6a – proponuje się następujące brzmienie pkt. 6a: „Nakazanie wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy w przypadku konieczności stwierdzenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach”.

Takie brzmienie pkt 6a odpowiada argumentacji zawartej w uzasadnieniu i wynika z nałożenia na PIP obowiązku dokonywania kontroli ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Natomiast nakazanie

przez PIP wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy w przypadku naruszenia metod badania, będzie wymagało uprzedniego stwierdzenia, że metoda badania wykonanego przez akredytowane laboratorium została naruszona. Wydaje się że jest to wymóg przekraczający możliwości inspekcji pracy. Stwierdzenie naruszenia metodyki badań i pomiarów mogłaby np. dokonać jednostka akredytująca te laboratoria np. Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

7. Art. 22 ust. 3 – skreślić słowa: „...Jak również przedstawiciele zagranicznych służb i instytucji...”.

Brak uzasadnienia do udziału w kontrolach przedstawicieli zagranicznych

8. Ad. 23 ust. 1 pkt 3 i pkt 9 – uważamy, że uprawnienia PIP sprecyzowane w pkt 3 i pkt 9 idą zbyt daleko. Przesłuchanie i wzywanie osób korzystających z usług agencji zatrudnienia jest ingerencją kontrolną zbyt daleko idącą.

9. Art. 74a – ust. 2 pkt 4 proponujemy skreślić lub sprecyzować o jakie okoliczności chodzi.

10. Art. 75a – ust. 2 pkt 4 uwaga jak wyżej.

Warszawa, 28 lutego 2011 r.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan

PKPP/GS-B/164/50/2011